

สรุปบทเรียนการจัดการความรู้

เรื่อง “การพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา)”

๑. ชื่อเรื่องการจัดการความรู้ การพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา)

๒. สมาชิกกลุ่มชุมชนนักปฏิบัติ

๑. อาจารย์พร	บุญมี	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม
๒. อาจารย์พินทอง	ปิ่นใจ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม
๓. อาจารย์แดนชัย	ชอบจิตร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม
๔. อาจารย์บัวบาน	ยมนา	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม
๕. นางรัชณี	ชาวคำเขต	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม
๖. นางอัญชลี	รัตนสุวรรณ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม
๗. อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา		วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม

๓. หลักการและเหตุผล (อธิบายถึงเหตุผลสำคัญที่ทำให้เกิดผลงานนี้ “จุดเริ่ม” “เหตุผลที่ต้องทำ” รวมทั้งอธิบายความคาดหวังหรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นภายใต้การจัดการความรู้นี้)

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๙-๒๕๖๔) ที่มีสาระสำคัญคือ การส่งเสริมให้คนในสังคมไทยเป็นคนมีคุณธรรม มีความรักชาติ มีความศรัทธา และยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา มีความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนโดยดำเนินตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และโมเดลประเทศไทย ๔.๐ เพื่อสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้คุณธรรมนำการพัฒนา ทำให้สังคมไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่มุ่งเน้น การพัฒนาองค์กรควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งสนับสนุน เครือข่ายความร่วมมือให้เกิด องค์กรคุณธรรม สำหรับใช้เป็นเข็มทิศนำทางสู่ความสำเร็จของการดำเนินการอย่างเป็นระบบและขยายผลไปยังเครือข่ายทั่วประเทศ ทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุขด้วยพลังของชาว

สาธารณสุขทุกท่านขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน อันมีเป้าหมายที่ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน

กระทรวงสาธารณสุขจึงได้นำแนวปฏิบัติปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรม ๔ ประการ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้ บุคลากรสาธารณสุข ร่วมกับการกำหนดคุณค่าหลัก (Core Value) ของบุคลากร ๔ ประการ หรือ MOPH ซึ่งประกอบด้วย M : Mastery หรือเป็นนายตนเอง คือเป็นบุคคลที่หมั่นฝึกฝนตนเองให้มีศักยภาพ ยึดมั่น ในความถูกต้อง มีวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบ บนพื้นฐานของการมีสำนึก รับผิดชอบ คุณธรรม และ จริยธรรม O : Originality หรือเร่งสร้างสิ่งใหม่ คือสร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งใหม่ ที่เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบสุขภาพ P : People centered หรือใส่ใจประชาชน คือต้อง ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงานเพื่อประโยชน์อันดีแก่ประชาชน โดยใช้หลักเข้าใจ เข้าถึง ฟังได้ H : Humility หรืออ่อนน้อมถ่อมตน คือมีสัมมาคารวะ มีน้ำใจ ให้อภัย รับฟังความเห็น เสียสละเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำ การจัดการความรู้เรื่อง การพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม เพื่อให้ร่วมกันสร้างบรรทัดฐาน วัฒนธรรม การ ปรับเปลี่ยนแนวคิด เจตคติ รวมทั้งการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้เข้มแข็ง โดยเฉพาะการพัฒนา วิทยาลัยให้เป็นหน่วยงานคุณธรรม เพื่อมุ่งหวังให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริการที่มีคุณภาพ บุคลากรมีความสุขในการทำงาน สร้างธรรมาภิบาล และเป็นบรรทัดฐานของสังคมในเรื่องของการเป็นผู้ ให้บริการสุขภาพด้วยความรู้คู่คุณธรรม

๔. วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้

๑. เพื่อให้บุคลากรและนักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิทยาลัยคุณธรรม
๒. เพื่อให้มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานวิทยาลัยคุณธรรม
๓. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในคุณลักษณะคุณธรรมของวิทยาลัยและมี ส่วนร่วมในการกำหนด ความหมาย พฤติกรรม ตัวชี้วัดความสำเร็จของการนำคุณธรรมองค์กรไปสู่การ ปฏิบัติ
๔. เพื่อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไป ปรับปรุงการทำงานต่อไป

๕. กระบวนการ ขั้นตอนในการดำเนินงาน:

ขั้นตอนที่ ๑ การบ่งชี้ความรู้

คณะกรรมการจัดการความรู้ประชุมพิจารณา วิสัยทัศน์/ พันธกิจ/ เป้าประสงค์ประเด็น ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของวิทยาลัยจึงมีการกำหนดประเด็นความรู้ ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษาและ ฝ่ายบริหารและยุทธศาสตร์ โดยงานบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล เรื่อง การพัฒนาหน่วยงาน คุณธรรม (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา) ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัย ทั้งอาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา ให้เกิดการจัดการความรู้ในการพัฒนาตนเองให้เกิดพฤติกรรม คุณธรรมขององค์กร ได้แก่ พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างและแสวงหาความรู้

คณะทำงานได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม และได้กำหนด นโยบายวิทยาลัยคุณธรรม และได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่บุคลากรของวิทยาลัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ร่วมกัน และจากการค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม จึงได้คุณธรรมหลักของ องค์กรดังนี้

๑. พอเพียง “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี เพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความ เปลี่ยนแปลงต่างๆ

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง/พอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

๑. **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมี เหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

๓. **ภูมิคุ้มกัน** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะ เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒. **มีวินัย** หมายถึง รักษาและปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับควบคุมความ ประพฤติทางกายของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม ซึ่งสามารถทำให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การฝึกวินัยทั้งต่อตนเองและส่วนรวมที่จะทำได้ผลดี ต้องฝึกฝนพัฒนาจากองค์ประกอบทั้ง ๓ ส่วน
ได้แก่

- ๑.ด้านพฤติกรรม ต้องฝึกฝนการมีวินัยให้เกิดความเคยชินจนกลายเป็นพฤติกรรมที่มีอยู่ในตนเอง
- ๒.ด้านปัญญา ฝึกฝนให้มีความรู้เข้าใจเหตุผล มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการกระทำ ที่จะ
เป็นองค์ประกอบฝ่ายจิตใจทำให้มีความพึงพอใจและมีความสุขในการปฏิบัติตามพฤติกรรมนั้นยิ่งขึ้นไปอีก
- ๓.ด้านจิตใจ ถ้าทุกคนมีความพึงพอใจ หรือมีความสุขในการทำพฤติกรรมนั้น พฤติกรรมนั้นจะ
มั่นคงยิ่งขึ้น

๓. สุจริต หมายถึง มีความซื่อตรง มั่นคงอยู่ในศีลธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความ
สุจริตทางกาย ทางวาจา และทางใจ ซึ่งความซื่อสัตย์นี้จะไม่ทำให้บุคคลรอบข้างของเราเดือดร้อนและแล้ว
ความซื่อสัตย์นั้นก็จะเป็นพามาซึ่งความเจริญของบ้านเมือง

๔. จิตอาสา จิตอาสา หรือ จิตสาธารณะ หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม คือ สิ่งที่มีได้เป็นของผู้
หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะ ในสิทธิและหน้าที่ที่จะ
ดูแล และ บำรุงรักษาร่วมกัน จิตของคนที่รู้จักความเสียสละ ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำประโยชน์
เพื่อส่วนรวม จะช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักการในการ
ดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม

การดำเนินงาน การดำเนินโครงการสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมของนักศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับ
คุณธรรมองค์กร (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา)
๒. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม/โครงการที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรม
คุณธรรม

วิธีการดำเนินการ ให้นักศึกษาแบ่งออกเป็นครอบครัวเสมือนที่ได้กำหนดไว้และร่วมกันกำหนดพฤติกรรม
คุณธรรมและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับคุณธรรมองค์กร (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา) จากนั้นให้นักศึกษา
ร่วมกันกำหนดกิจกรรม/โครงการที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมคุณธรรมเหล่านั้น

ผลการดำเนินการ พบว่า พฤติกรรมคุณธรรมในแต่ละด้านที่นักศึกษาได้ร่วมกันกำหนดมีดังนี้

๑. พอเพียง

อันดับที่ ๑ ออมเงิน เช่นการหยอดกระปุกออมสิน

อันดับที่ ๒ ประหยัดค่าน้ำ ค่าไฟ

อันดับที่ ๓ ทำบัญชีรายรับรายจ่าย

๒. มีวินัย

อันดับที่ ๑ เข้าแถวเคารพธงชาติ

อันดับที่ ๒ แต่งกายให้ถูกระเบียบ

อันดับที่ ๓ ตรงต่อเวลา เช่น เข้าเรียนตรงเวลา ส่งงานตรงเวลา

๓. สุจริต

อันดับที่ ๑ ไม่ลอกข้อสอบ/การบ้าน

อันดับที่ ๒ ไม่ลักขโมยของ

อันดับที่ ๓ ไม่พูดโกหก

๔. จิตอาสา

อันดับที่ ๑ แยกขยะก่อนทิ้ง เก็บขยะที่เรี่ยราดไปทิ้ง

อันดับที่ ๒ ช่วยอาจารย์/เพื่อน/คนอื่นๆ ด้วยความเต็มใจ

อันดับที่ ๓ ช่วยทำความสะอาดหอพัก ห้องเรียน และบริเวณวิทยาลัย

ในส่วนของกิจกรรม/โครงการที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมคุณธรรม พบว่า มีกิจกรรม/โครงการด้านจิตอาสาจำนวน ๘ กิจกรรม ด้านพอเพียงจำนวน ๗ กิจกรรม

กิจกรรมที่ ๒ การกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมของบุคลากรสายสนับสนุน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บุคลากรสายสนับสนุนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับคุณธรรมองค์กร (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา)

๒. เพื่อให้บุคลากรสายสนับสนุนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม/โครงการที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมคุณธรรม

วิธีการดำเนินการ ให้บุคลากรสายสนับสนุนแบ่งกลุ่มตามงานที่รับผิดชอบและร่วมกันกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับคุณธรรมองค์กร (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา) จากนั้นให้บุคลากรสายสนับสนุนร่วมกันกำหนดกิจกรรม/โครงการที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมคุณธรรมเหล่านั้น ผลการดำเนินการ พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนแต่ละงานสามารถกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับคุณธรรมองค์กรในแต่ละด้าน และได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลการปฏิบัติพฤติกรรมที่กำหนด และแต่ละงานได้ร่วมกันกำหนดกิจกรรมการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม ดังนี้

๑. งานพัสดุ กิจกรรม พอเพียง

๒. งานเทคโนโลยีทางการศึกษา กิจกรรม เก็บสะสม ตรวจสอบง่าย
๓. งานห้องปฏิบัติการพยาบาล กิจกรรม reuse
๔. งานการเงินและบัญชี กิจกรรม เบิกเงินทันใจ
๕. งานธุรการ กิจกรรม จิตอาสาพัฒนาองค์กรมุ่งสู่ความสุข
๖. งานแม่บ้าน กิจกรรม การทำน้ำยาเอนกประสงค์สารพัดประโยชน์

กิจกรรมที่ ๓ การกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมของอาจารย์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับคุณธรรมองค์กร (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา)
๒. เพื่อให้อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม/โครงการที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมคุณธรรม

วิธีการดำเนินการ ให้อาจารย์แต่ละคนได้กำหนดพฤติกรรมคุณธรรมและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับคุณธรรมองค์กร (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา) และกิจกรรม/โครงการที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมคุณธรรมเหล่านั้น

ผลการดำเนินการ พบว่า พฤติกรรมคุณธรรมในแต่ละด้านที่อาจารย์ได้ร่วมกันกำหนดมีดังนี้

๑. พอเพียง

- อันดับที่ ๑ ประหยัด ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย
- อันดับที่ ๒ ใช้วัสดุ อุปกรณ์ สำนักงานอย่างเหมาะสมเท่าที่จำเป็น
- อันดับที่ ๓ เก็บออมเงิน

๒. มีวินัย

- อันดับที่ ๑ ตรงต่อเวลาทั้งการมาทำงาน การรับผิดชอบงานที่รับมอบหมาย
- อันดับที่ ๒ ปฏิบัติตามระเบียบการปฏิบัติงาน
- อันดับที่ ๓ จัดเครื่องใช้ เอกสาร ให้เป็นระเบียบ

๓. สุจริต

- อันดับที่ ๑ ซื่อสัตย์ในการทำงาน
- อันดับที่ ๒ ดำเนินงานและเบิกงบประมาณอย่างโปร่งใส ไม่ทุจริต
- อันดับที่ ๓ ไม่นำเอาวัสดุอุปกรณ์ของราชการไปใช้ส่วนตัว

๔. จิตอาสา

- อันดับที่ ๑ สละเวลาทำงานเพื่อส่วนรวมและอาสาทำงานที่นอกเหนือจากงานที่รับผิดชอบ

อันดับที่ ๒ เข้าร่วมงานบริการวิชาการแก่สังคมและงานในชุมชนอย่างเต็มที่

อันดับที่ ๓ ช่วยเหลือผู้อื่นและงานของวิทยาลัยโดยไม่ต้องร้องขอ

และในส่วนกิจกรรมการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม พบว่า อาจารย์ได้กำหนดกิจกรรมการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมดังนี้

๑. ด้านพอเพียง มี ๕ กิจกรรม เช่น กิจกรรมพอเพียงในการใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงาน กิจกรรมใช้จ่ายอย่างพอเพียง

๒. ด้านมีวินัย มี ๑๔ กิจกรรม เช่น กิจกรรมพัฒนาความตรงต่อเวลา กิจกรรมพัฒนาความมีวินัย กิจกรรมการควบคุมกำกับงานสร้างสุขในการทำงาน กิจกรรม ๕ ส พัฒนาห้องทำงาน

๓. ด้านสุจริต มี ๒ กิจกรรม เช่น กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

๔. ด้านจิตอาสา มี ๕ กิจกรรม เช่น กิจกรรมจิตอาสาโรงเรียนผู้สูงอายุ กิจกรรม ๕ ส

กิจกรรมที่ ๔ การบรรยายพิเศษ เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดย วิทยากรอาจารย์ ระพีพล ทับทิมทอง วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ทำให้บุคลากรเกิดความเข้าใจในคุณธรรมหลักองค์กร คือพอเพียงมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมธรรมะสัญจร โดยวิทยากร พระปลัดอนุชิต ทำให้อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ได้เรียนรู้และเข้าใจถึงคุณธรรมหลักองค์กร ทั้ง ๔ ประการ

กิจกรรมที่ ๖ รับฟังการบรรยายเรื่อง การบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ วิทยากร นพ พิษณุ ชาติพงษ์

กิจกรรมที่ ๗ ดำเนินโครงการอบรมให้ความรู้หลักการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษาดูงานศูนย์การศึกษาห้วยฮ่องไคร้ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๘ จัดอบรมโครงการสุนทรียสนทนาสู่การพัฒนาองค์กร วันที่ ๑๒-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ม่อนไม้หอม รีสอร์ท อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

ดำเนินการสรุปองค์ความรู้ เรื่อง การพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา) ตามแบบกระบวนการจัดการองค์ความรู้

ขั้นตอนที่ ๔ การประมวลและกลั่นกรองความรู้

ดำเนินการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม เพื่อสรุปออกมาเป็นรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้ ทั้งในส่วนของรูปแบบรายงาน ไฟล์นำเสนอ

ขั้นตอนที่ ๕ การเข้าถึงความรู้

สรุปองค์ความรู้เรื่อง “การพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา)” เป็นเอกสารและเผยแพร่ทาง www.bcnpy.ac.th

ขั้นตอนที่ ๖ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

๑. นำเสนอแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านกิจกรรมคัดเลือกและมอบรางวัลอาจารย์บุคลากรดีเด่น (คนดีศรีวิทยาลัย) ประจำปี ๒๕๖๑ โดยมอบรางวัลในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๒. แบ่งปันและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ภายนอกองค์กร

๒.๑ นำเสนอแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ โครงการจัดงานคัดเลือกคนดีศรีสาธารณสุข หน่วยงานดีเด่น การประกวดเรื่องเล่าและการกล่าวสุนทรพจน์ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ประจำปี ๒๕๖๑ วันที่ ๘-๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

๒.๒ นำเสนอแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ โครงการตลาดนัดคุณธรรม ระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย จังหวัดนนทบุรี

ขั้นตอนที่ ๗ การเรียนรู้ได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้มาพัฒนางาน

๑. การพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา) เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรม มีความสุขในการทำงาน และเป็นการพัฒนาตนเอง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๖. ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงาน

ผลจากการดำเนินงานการพัฒนาหน่วยงานคุณธรรม (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา) พบว่า ในส่วนของอาจารย์ บุคลากร ได้มีการกำหนดพฤติกรรมและกิจกรรมที่สอดคล้องกับคุณธรรมหลักทั้ง ๔ ประการ แต่การปฏิบัติยังไม่ได้มีการประเมินผล ส่วนของนักศึกษาได้มีการรายงานผลการนำพฤติกรรมคุณธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันในรอบ ๒ เดือนพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติพฤติกรรมคุณธรรมที่ ได้ร่วมกันกำหนด มีเพียงบางพฤติกรรมที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วน นอกจากนี้ยังพบว่า การกำหนด พฤติกรรมคุณธรรมและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับคุณธรรมองค์กรของบุคลากรยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ทำให้ การประเมินผลทำได้ไม่ชัดเจนและครอบคลุม ดังนั้นจึงควรมีการชี้แจงให้บุคลากรได้กำหนดพฤติกรรม คุณธรรมและตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น สามารถวัดได้ สังเกตได้ และมีหลักฐานที่ชัดเจน นอกจากนี้ควรมี การติดตามประเมินผลด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้

เห็นพฤติกรรมได้ชัดเจนมากขึ้น และควรมีการกระตุ้น ส่งเสริมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรมีพฤติกรรมคุณธรรมที่ต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครอบครัวเสมือนของบุคลากร โดยอาจเป็นการคัดเลือกครอบครัวที่มีพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่โดดเด่นได้นำเสนอ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นการยกย่อง เชิดชู สำหรับบุคลากรที่มีพฤติกรรมคุณธรรมองค์กรที่ดีเยี่ยม

๗. ความรู้ที่ได้สามารถระบุได้ดังนี้

๑. การพัฒนาองค์กรคุณธรรมจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนการพัฒนาองค์กรคุณธรรมที่มต้องมีการบูรณาการโครงการ กิจกรรมร่วมกันของทุกฝ่ายและทุกกลุ่มขององค์กร รวมทั้งของนักศึกษา โดยมีหลักการทำแผน คือ กำหนดปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต ผลลัพธ์ ให้สอดคล้องกัน

๒. การจัดทำแผนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแผน และในระดับโครงการ/กิจกรรม ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จระดับโครงการ/กิจกรรมด้วย โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดในแต่ละระดับ เพื่อให้ตัวชี้วัดบรรลุตามเป้าหมาย

๓. การประเมินความสำเร็จของการพัฒนาองค์กรคุณธรรม ควรมีการกำหนดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สิ่งที่สะท้อนความสำเร็จของการพัฒนาองค์กรคุณธรรมที่สำคัญที่สุดคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในองค์กรซึ่งเป็นไปตามคุณธรรมที่ได้กำหนดร่วมกัน

๔. การส่งเสริมการพัฒนาองค์กรคุณภาพ ผู้บริหารทุกระดับ ควรเป็นแบบอย่างในด้านคุณธรรม เพื่อให้เกิดความศรัทธา ในคุณธรรมและจงใจให้คนในองค์กรเห็นความสำคัญ ไม่ใช่ทำเพื่อเป็นไปตามการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพราะความหมายและคุณค่าของคุณธรรมมีความสำคัญยิ่งกว่าการทำเพื่อรับการประเมิน ขณะเดียวกัน อาจารย์และบุคลากรต้องเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมให้กับนักศึกษาเช่นเดียวกัน

๕. การจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจะสร้างบรรยากาศของการพัฒนาองค์กรคุณธรรมได้

๖. การกำหนดพฤติกรรม คุณธรรมร่วมกันและรณรงค์การปรับพฤติกรรมคุณธรรมโดยมีช่วงเวลาในการติดตามประเมิน เช่น พฤติกรรมด้านวินัย กำหนดให้ เข้าประชุมตรงเวลา และติดตามผลว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร เป็นต้น

๘. ปัจจัยความสำเร็จ

๑. อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรมหลักขององค์กร
๒. อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา มีความตั้งใจในการปฏิบัติตามพฤติกรรมและกิจกรรมคุณธรรมที่กำหนดไว้
๓. ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร เป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม

๙. ปัญหา/อุปสรรค:

๑. การกำหนดกิจกรรมที่มากเกินไปทำให้การดำเนินงานมีความซ้ำซ้อนและล่าช้ากว่ากำหนดได้
๒. การกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนที่ไม่ต่อเนื่องและมีภาระงานอื่นๆ

๑๐. บทสรุปการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ

๑. การดำเนินงานทำให้บุคลากรมีความเข้าใจในคุณธรรมร่วมขององค์กร และสามารถกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมของตนเองละกลุ่มได้ ช่วยส่งเสริมให้สถาบันได้รับการพัฒนาคุณธรรมทั่วทั้งองค์กร
๒. จัดทำแผนกำกับควบคุมการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนให้ชัดเจนและมีเวทีนำเสนอผลงานอย่างต่อเนื่อง